

TYSVÆR VINDPARK AS

c/o Advokatfirmaet Thommessen v/advokat Bendik Christoffersen Postboks 1484

Vika

0116 OSLO

Vår dato: 09.07.2020

Vår ref.: 201605117-279

Arkiv: 517

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Jørgen Kocbach Bølling

Anne Johanne Kråkenes

Godkjenning av tiltaksplan for støy og skyggekast - Tysvær vindkraftverk

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) viser til godkjent søknad om endring av MTA/detaljplan for Tysvær vindkraftverk den 18.12.2019, der det ble satt vilkår om utarbeidelse av tiltaksplaner for støy. I Olje- og energidepartementets (OED) klagevedtak av 16.04.2020 ble det fastsatt vilkår om tiltaksplan for skyggekast. NVE mottok Tysvær Vindpark AS' tiltaksplan for støy av 16.04.2020. NVE mottok tiltaksplanen for skyggekast 18.06.2020. Tysvær vindkraftverk ligger i Tysvær kommune, Rogaland fylke.

1 NVEs vedtak

NVE godkjenner den fremlagte tiltaksplanen for støy av 16.04.2020 Orientering om støy – Tysvær vindkraftverk.

NVE setter følgende vilkår for godkjenningen:

- Konesjonær skal innen utløpet av andre driftsår fremlegge resultatene fra etterundersøkelser for støy i Tysvær vindkraftverk, utført i tråd med tiltaksplanen av 16.04.2020. I etterundersøkelsene skal det fremgå hvordan støyreduert drift kan redusere støyvirkningen for nærliggende boliger. Videre skal det redegjøres for økonomiske virkninger av støyreduert drift for vindkraftverket.

NVE godkjenner den fremlagte tiltaksplanen for skyggekast av 18.06.2020 Tysvær Vindpark – Plan for avbøtende tiltak ifm. skyggekast.

NVE setter følgende vilkår for godkjenningen:

- Konesjonær skal innen utløpet av andre driftsår dokumentere at grenseverdiene for skyggekast blir overholdt, jf. OEDs klageavgjørelse 16.04.2020. Videre skal det redegjøres for økonomiske virkninger av skyggereduserende drift for vindkraftverket.

Vedtaket har hjemmel i vilkåret om fremleggelse av tiltaksplan mot støy satt i vedtak om godkjenning av søknad om endring av detaljplan og MTA av 18.12.2019 og gjeldende anleggskonesjon av

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord

Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

24.09.2015, vilkår nr. 14 (skyggekast), samt vilkår om fremleggelse av tiltaksplan for skyggekast i OEDs vedtak av 16.04.2020.

2 Støy

2.1 Vilkår om støy i godkjenningen av MTA og detaljplan

Vurderingen av den fremlagte tiltaksplanen for støy tar utgangspunkt i vilkår fastsatt av NVE/OED i tillatelser, som bygger på de norske retningslinjer for støy; T-1442 og veileder M-128, fastsatt av henholdsvis Klima- og miljødepartementet og Miljødirektoratet.

Gjeldende konsesjon for Tysvær vindkraftverk har ikke vilkår om støy, men da NVE godkjente søknad om endring av MTA/detaljplan for Tysvær vindkraftverk den 18.12.2019, ble det satt følgende vilkår om støy:

«NVE legger til grunn at worst case støyberegninger skal legges til grunn for drift av anlegget. Konsesjonær skal fremlegge en plan for avbøtende tiltak for de 11 byggene som eksponeres for støy over L_{den} 45 dBA i medhold av worst case beregningen. Dette skal godkjennes av NVE før arbeider med internveier/turbinfundament etc. kan påbegynnes. Avbøtende tiltak kan være fysiske tiltak på berørt bebyggelse, kompensasjonsordninger, støyreducerende tiltak på turbiner mm. Tiltakshaver kan også fremlegge et regime for redusert drift, slik at alle bygg det ikke er inngått andre avbøtende tiltak for, ikke får støy over retningslinjens grenseverdi på L_{den} 45 dBA, beregnet i et worst case scenario. Planen skal gi en forståelse for hvordan bruken av redusert drift fungerer som avbøtende tiltak og redegjøre for økonomiske virkninger av redusert drift.»

«Konsesjonær skal innen utløpet av andre driftsår fremlegge en plan for måling av støy, i tråd med M-128. Dette komplementerer tidligere fastsatte vilkår om fremlegging av en plan for etterundersøkelser for støy og skyggekast.»

Bakgrunnen for vilkåret er at den fremlagte beregningen viste at 12 bygg (ved en feil er det i vedtaket skrevet 11 bygg), ved en worst case beregning gitt støyreduert drift på enkelte turbiner, kunne bli berørt av støy nivå over den anbefalte grenseverdien på L_{den} 45 dBA. Vi viser til omtalen og vurderingen av støy i Bakgrunn for vedtak om konsesjonsendringer og godkjenning av endring av detaljplan og MTA av 18.12.2019 (NVE ref.: 201605117-88) som er tilgjengelig på NVEs hjemmeside.

2.2 Forståelsen av avbøtende tiltak

Støyvilkåret viser til at avbøtende tiltak kan være tiltak på berørt bebyggelse, kompensasjonsordninger, støyreducerende tiltak på turbiner med mer. I tillegg står det i M-128, kapittel 7.8.6 om støy fra vindkraft at «*kompensasjonsordninger kan vurderes i de tilfeller der støyfølsom bebyggelse er lokalisert i områder med store støyvirkninger. I tilfeller der det kan dokumenteres svært høye støy nivå kan ekspropriasjon eller innløsning bli aktuelt.*»

2.3 NVEs myndighet

NVEs oppgave er å vurdere den fremlagte tiltaksplanen og vurdere om forslag til avbøtende tiltak er i tråd med M-128s veiledning. En viktig del av dette er å vurdere om konsesjonær i tilstrekkelig grad har fulgt opp NVEs føringer for oppfølging av støyvilkåret gitt i tidligere nevnte Bakgrunn for vedtak av 18.12.2019.

At NVE har myndighet til å vurdere og godkjenne tiltaksplanen, betyr også at NVE har myndighet til å sette vilkår for godkjenning av tiltaksplanen, eller ikke godkjenne tiltaksplanen.

Ved vurdering om NVE skal godkjenne tiltaksplanen skal vil ta til stilling til innholdet i den fremlagte tiltaksplanen. Vi kan imidlertid ikke vurdere avtalene konsesjonær har inngått med aktuelle eiere av bebyggelse i området. Dette har blant annet følgende konsekvenser for eiere av berørt bebyggelse i området:

- NVE kan ikke kreve at berørte eiere inngår avtaler om kompensasjon for støyvirkninger med konsesjonær. Det er opp til hver enkelt eier å inngå avtaler de selv ønsker å inngå, eier kan også la være å inngå avtaler.
- NVE kan ikke gripe inn eller vurdere innholdet i eksisterende avtaleforhold mellom berørte eiere og konsesjonær.

NVEs oppgave er å kontrollere at den foreslåtte tiltaksplanen for støy i tilstrekkelig grad ivaretar de interessene som vilkåret beskytter. Godkjenningen av tiltaksplanen må skje innenfor rammene av vår myndighet og vilkår som er satt.

2.4 NVEs behandling av den fremlagte tiltaksplanen for støy

2.4.1 Innledning

NVE mottok 16.04.2020 *Orientering om støy – Tysvær vindkraftverk* (NVE Ref.: 201605117-197). Her redegjør konsesjonær for støyresultater og avbøtende tiltak, samt regime for redusert drift (støyreduksjon). Det går frem at for de 12 byggene som kan utsettes for støy over grenseverdien, er det inngått avtaler om støtte til avbøtende tiltak.

2.4.2 Høring og innkomne merknader

NVE har forelagt tiltaksplanen for støy til berørte eiere av bygg med støyfølsom bruk som kan få støy over L_{den} 45 dBA basert på fremlagte støyberegning. Høringen er sendt i kopi til Tysvær kommune, Fylkesmannen i Rogaland og Rogaland fylkeskommune. Frist for å komme med kommentarer var satt til 15.05.2020. Mottatte høringsuttalelser ligger vedlagt.

NVE mottok én uttalelse fra Motvind Sørvest og flere kommentarer fra Nils Bjørklund. Bjørklund er eier av bygget gnr./bnr. 53/7 i Tysvær kommune (bygning M på støykartet). Dette bygget ligger ikke over grenseverdien for støy, og Bjørklund har på dette grunnlag ikke fått tiltaksplanen på høring.

Bjørklund mener at det er misvisende å operere med gjennomsnittsstøy, ettersom turbinene tidvis kan bråke mer enn 45 dBA. Han er bekymret for at helsevirkninger fra vindkraftverket kan bli så store at han må flytte. Han opplyser videre at han har sauer på beite i det aktuelle området, og mener at disse vil bli skremt bort dersom turbinene skal øke støynivå betraktelig utpå kveld/natten.

Motvind Sørvest (Motvind) hevder i brev av 14.05.2020 at høringen er mangelfull da tiltaksplanen kun er sendt åtte grunneiere som får støy over grenseverdien. Det vises til at det er ytterligere seks eiendommer som har støy over grenseverdien ved worst case, og at disse ikke har fått informasjon om støy, eller mottatt brev om avbøtende tiltak.

Motvind viser til at det er forskjeller i støyverdiene som er oppgitt i tiltaksplan for støy sammenliknet med støyrapporten fra august 2019, og ber om at bakgrunnsdokumentasjonen offentliggjøres slik at dette kan ettergås. Motvind påpeker at det er feil og/eller ulogiske støyverdier og at beregnede støyverdier er økt. Det vises også til at antall turbiner som skal kjøres i støyreduert modus er redusert fra seks til tre, og at alle naboer får økt støynivå, sammenliknet med godkjent detaljplan og MTA-plan.

Motvind påpeker at det er støyrapporten fra august 2019 som ligger til grunn for NVEs og OEDs, vedtak. De mener at det i vedtaket av 18.12.2019 ikke åpnes for ny beregning eller redusert antall turbiner i støyreduert modus. Motvind mener det må utarbeides en ny og komplett worst case støyrapport som dekker alle eiendommene innenfor minst 1.5 km fra turbinene.

Motvind mener at avtale om utbetaling av økonomisk kompensasjon ikke kan være i samsvar med energiloven § 1-2 om at produksjon av energi skal foregå på en samfunnsmessig rasjonell måte. Dette begrunnes med at de berørte kan få helseskader som er alvorlige for den enkelte, men også vil kunne belaste det offentlige helse- og pensjonssystemet.

Avslutningsvis viser Motvind til OEDs sin uttalelse om støy i rettsaken Motvind har reist mot Vardafjell vindkraftverk, om at «det foreligger en grense for støy i konsesjonen, og man skal holde seg under 45 desibel». Motvind mener dette viser at det ikke kan inngås økonomiske avtaler med eierne av bygg som blir eksponert for støy over L_{den} 45 dBA.

Tysvær Vindpark AS har i vedlagte brev av 02.06.2020 kommentert de mottatte uttalelsene. NVE har ikke sammenfattet dette, men har benyttet relevant informasjon i vår vurdering.

2.5 NVEs vurdering av fremlagte tiltaksplan for støy

2.5.1 Støyreduert drift

I tiltaksplanen er det vist til at turbiner som driftes i støyreduert modus vil være operative 100 % av tiden, men i redusert støymodus i bestemte perioder. Turbinene vil være utstyrt med et styringssystem som gjør at støyutslipp holdes under grenseverdien (L_{den} 45 dBA) for de byggene der dette er aktuelt. Styringssystemet sørger for redusert rotorhastighet og endret vinkel på turbinbladene, noe som gjør at støyen fra vindturbinen blir redusert. Dette vil føre til at turbinene produserer mindre energi enn ved ordinær drift.

Den fremlagte tiltaksplanen viser at det er tre turbiner, hhv. turbinene T01, T02 og T07, som vil kjøres i støyreduert modus. Konsesjonær opplyser om at deres forslag til støyreduert drift vil medføre et produksjonstap på ca. 1 %.

2.5.2 Avvik mellom støyberegninger

Motvind påpeker at det ikke er samsvar mellom støyverdiene som er oppgitt i tiltaksplan for støy sammenliknet med støyrapporten fra august 2019, som ligger til grunn for NVEs vedtak av 18.12.2019, om endring av detaljplan og MTA-plan. Videre påpeker de at antall turbiner som skal kjøres i støyreduert modus er endret fra seks til tre, og de skriver at alle naboer får økt støynivå sammenliknet med godkjent detaljplan og MTA-plan.

I sin kommentar til innkomne merknader opplyser konsesjonær at hovedforklaringen på dette avviket er at det i etterkant av rapporten fra august 2019 er inngått avtaler med en rekke av eierne av de berørte nabobyggene om avbøtende tiltak for støy som alternativ til drift av turbiner i redusert modus.

NVE viser i denne sammenheng til vedlegg 2, der vi har fremlagt en tabell over relevant historikk tilknyttet godkjenningen av tiltaksplan for støy i Tysvær vindkraftverk. Her fremgår det at NVEs vedtak om endring av detaljplan og MTA-plan er basert på støyberegningen fra august 2019, men at tiltakshaver i september 2019 fremla en revidert støyberegning. Ved en feil ble denne støyberegningen ikke registrert av NVE.

I sin kommentar opplyser konsesjonær at støyberegningene fra august 2019 var basert på en noe justert plassering av enkelte turbiner sett i forhold til hva som lå til grunn i gjeldende MTA- og detaljplan.

Konsesjonær skriver at denne justerte layouten i en periode ble vurdert for å imøtekomme Tysvær kommunes innsigelser mot å utvide planområdet som følge av vingesveip. Denne layouten ble forkastet da det senere ble klart at slike justeringer ikke var tilstrekkelig for kommunen. Søknaden om utvidelse av planområdet ble godkjent av NVE og OED. Konsesjonær opplyser at endelig turbinplasseringer er i tråd med turbinplasseringen som ble lagt frem i MTA- og detaljplanen av 2016, og godkjent av NVE 21.03.2017, og opprettholdt i søknaden om endring av MTA- og detaljplan 16.05.2019. Det er disse turbinplasseringene og justert kjøring i støymodus etter inngåtte avtaler som ligger til grunn for den reviderte støyberegningen som ble oversendt NVE i september 2019. Videre skriver konsesjonær at dette er samme verdier som inngår i tiltaksplanen. Konsesjonær opplyser at de har sendt utkast for tiltaksplan til alle eiere av bygg med beregnet støy nivå over L_{den} 45 dBA.

Etter NVEs vurdering inneholder verken den oppdaterte støyberegningen fra august eller revisjonen i september informasjon som tilsier at vi burde ha forstått at konsesjonær vurderte å endre turbinplasseringene. Endret lokalisering av turbiner ville medføre krav om fremlegging av søknad om endring av MTA- og detaljplan for tiltaket. NVE konstaterer at konsesjonær, ved innsendelsen både i august og september 2019, burde ha gjort NVE oppmerksom på endringene sammenlignet med det som ble sendt på høring i mai. Det faktum at konsesjonær har gått tilbake til de turbinplasseringene som er godkjent ved NVEs vedtak av 21.03.2017, og ligger til grunn for det som ble sendt på høring i mai 2019, medfører at den støyberegningen som tiltaksplanen for støy bygger på, er basert på de turbinplasseringene som er godkjent av NVE og OED. Samtidig er det et faktum at vedtakene, av 18.12.2019, bygger på feil støyberegning, som følge av endringer i turbinplasseringer som konsesjonær har vurdert, men ikke informerte myndighetene om.

NVE konstaterer at turbinlayouten som ligger til grunn for tiltaksplanen medfører noe økt støy sammenlignet med turbinlayouten som lå til grunn for NVE og OEDs vedtak om revidert MTA- og detaljplan. For bygg som kan få støy over L_{den} 45 dBA er beregnet en økt støy med opptil 0,4 dB og reduksjon på inntil 1,0 dB for andre bygg i worst case beregning. De ulike turbinlayoutene påvirker ikke hvilke bygg som kan få støy over L_{den} 45 dBA. NVE kan på dette grunnlag ikke se at dette får betydning for vedtakene som er truffet eller for vår videre behandling av tiltaksplanen for støy.

NVE konstaterer at tiltaksplanen for støy som nå er til behandling er basert på de turbinplasseringene som ble sendt på høring av MTA- og /detaljplan i mai 2019, men nå med riktig støyberegning lagt til grunn for både avbøtende tiltak i form av avtaler med berørte grunneiere og regimet for støyreduisert drift. NVE mener på dette grunnlag at saken nå er tilstrekkelig opplyst. Vi mener derfor at det ikke er grunnlag for å imøtekomme Motvinds krav om at det må utarbeides en ny og komplett worst case støyrapport som dekker alle eiendommene innenfor minst 1.5 km fra turbinene.

2.5.3 Manglende høring

Motvind mener at plan for avbøtende tiltak er mangelfullt hørt, og viser til at den ikke er sendt til alle eiere av bygninger som kan bli berørt av støy over grenseverdien.

NVE viser til at ved høringen av søknaden av 16.05.2019 om endring av detaljplan og MTA-plan ble konsesjonær bedt om å orientere berørte støy- (basert på en worst-case-beregning) og skyggekastmottakere over de anbefalte grenseverdier. Virkningene av støy er vurdert ved NVEs behandling av søknaden om endring av detaljplan og MTA-plan, og fremgår av bakgrunn for vedtaket av 18.12.2019. Her går det fram at konsesjonær kan velge å fremlegge et regime for redusert drift, slik at alle bygg som det ikke er inngått andre avbøtende tiltak for, ikke får støy over retningslinjens grenseverdi på L_{den} 45 dBA, beregnet i et worst case scenario. Som kommentert over godkjente NVE i vedtak av 18.12.2019 og senere stadfestet av OED i vedtak av 16.04.2020 at Tysvær vindkraftverk kan driftes med støyreduksjon.

Det er tiltaksplanen for avbøtende tiltak for bygningene berørt av støy over grenseverdien (på L_{den} 45 dBA), basert på fremlagte «worst case støy», og med forutsetning om støyreduert drift, som nå er til behandling. Tiltaksplanen ble, ved NVEs brev av 24.04.2020, sendt til eiere av boliger og/eller fritidsboliger som kan bli berørt av støy over L_{den} 45 dBA forutsatt tiltakshavers plan for redusert drift.

NVE deler ikke Motvinds vurdering om at det er manglende høring av tiltaksplanen, og viser til at det er anledning til å komme med innspill, slik som Motvind og Bjørklund har gjort. NVE har vurdert fremlagt informasjon som er mottatt i behandlingen av planen.

2.5.4 Avbøtende tiltak

Konsesjonær opplyser at for de 12 byggene, som ligger over grenseverdien med støyreduert drift, er det inngått avtaler om avbøtende tiltak. Avtalene regulerer økonomisk bidrag fra konsesjonær for at eierne av hvert av byggene skal kunne utføre avbøtende tiltak på sin eiendom, alternativt gir de inngåtte avtalene eierne en kompensasjon dersom eier ikke velger å utføre avbøtende tiltak.

Motvind mener at avtale om utbetaling av kompensasjon ikke kan være i samsvar med energiloven § 1-2 om at produksjon av energi skal foregå på en samfunnsmessig rasjonell måte, da de som blir berørte kan få helseskader som vil kunne belaste det offentlige helse- og pensjonssystemet. Videre hevder Motvind at det ikke kan inngås økonomiske avtaler med eierne av bygg som blir eksponert for støy over grenseverdien, og at turbiner må kjøres i støyreduserende modus, eller flyttes/fjernes slik at støykravet blir overholdt.

Avtale om kompensasjon er, i de norske retningslinjer for støy, et mulig avbøtende tiltak for støy. Etter vår vurdering ivaretar tiltaksplanen i tilstrekkelig grad berørte eiere av bygninger med støyfølsom bruk som overstiger grenseverdien for støy. NVE skal kun ta stilling til innholdet i den tiltaksplanen som konsesjonær har lagt fram, og viser til at vi ikke kan gripe inn i eller vurdere hvilke avtaler konsesjonær har inngått med aktuelle eiere i området.

2.5.5 Annet

I innkomne merknader er det fremlagt flere tema som er vurdert tidligere av NVE. Vi viser i denne sammenheng til Bakgrunn for vedtak av 18.12.2019 og tidligere godkjente MTA/detaljplaner.

2.6 Etterundersøkelser av støy

Det er i godkjenningen av MTA/detaljplan av 21.03.2017 for Tysvær vindkraftverk satt vilkår om at konsesjonær senest innen utgangen av andre driftsår skal fremlegge en detaljert plan for hvordan etterundersøkelsene skal gjennomføres.

Konsesjonær opplyser i tiltaksplanen om at etterundersøkelsene vil følge retningslinjene i M128, herunder kap. 9.8.5. Retningslinjene anbefaler at det gjennomføres emisjonsmålinger, som innebærer at det måles kildestøy ved 8 m/s i 10 m høyde eller vindhastighet som tilsvarer maksimalt støynivå. Dette legges deretter til grunn for beregning av støynivå i hvert enkelt mottakerpunkt.

Konsesjonær opplyser at retningslinjen anbefaler at emisjonsmålinger legges til grunn for vurdering om konsesjonsvilkårene er oppfylt. Alternativet til emisjonsmålinger er immisjonsmåling. Dette utføres for å avgjøre hvor mye støy én eller flere vindturbiner gir i ett bestemt mottakerpunkt. Slike målinger blir nesten alltid påvirket av vindsus og annen lokal støy ved mottakerpunktet. I noen tilfeller vil det bare være mulig å angi om totalstøyen (vindturbinestøy og vindsus) ligger under en viss grense. Det må måles både med vindturbinen i drift og med avstengt turbin og vinden må måles ved vindturbinen. På grunn av stor usikkerhet anbefaler retningslinjene ikke å bruke immisjonsmåling for vurdering om konsesjonsvilkårene er oppfylt.

Etter NVEs vurdering oppfyller den fremlagte tiltaksplanen vilkåret om plan for etterundersøkelser for støy. NVE setter imidlertid et nytt vilkår, som følger;

Konsesjonær skal innen utløpet av andre driftsår fremlegge resultatene fra etterundersøkelser for støy i Tysvær vindkraftverk, utført i tråd med tiltaksplanen av 16.04.2020. I etterundersøkelsene skal det fremgå hvordan støyreduert drift kan redusere støyvirkningen for nærliggende boliger. Videre skal det redegjøres for økonomiske virkninger av støyreduert drift for vindkraftverket.

3 Skyggekast

3.1 Bakgrunn

Gjeldende konsesjon for Tysvær vindkraftverk av 24.09.2015 har følgende vilkår om skyggekast (vilkår nr. 14):

«Konsesjonær plikter å fremlegge en plan for NVE med forslag til gjennomføring og kostnader knyttet til måling av reell skyggekast gjennom et år etter at vindkraftverket er satt i drift. NVE vil ved fremlegging av planen ta stilling til om konsesjonæren skal gjennomføre slike målinger.»

I anleggskonsesjonen fra 2006 var det også vilkår om å fremlegge plan for måling av skyggekast gjennom et år etter at vindkraftverket var satt i drift. OED har i vedtak av 16.04.2020 (NVE ref.: 201605117-196) om behandlingen av klage på NVEs vedtak om godkjenning av endring av detaljplan/MTA, m.m. lagt til følgende vilkår:

"Omfanget av skyggekast ved bygninger med skyggekastfølsom bruk skal ikke overstige åtte timer faktisk skyggekast per år eller 30 minutter per dag. Konsesjonær skal legge fram informasjon om hvilke tiltak som skal gjennomføres for å avbøte beregnet skyggekastomfang over anbefalte grenseverdier for NVE innen en frist direktoratet fastsetter."

NVE har i brev av 05.05.2020 (NVE ref.: 201605117-205) informert konsesjonær om at vilkåret fra OED skal oppfylles før arbeidene med internveier og turbinfundamenter kan påbegynnes.

NVE mottok 18.06.2020 (NVE ref.: 201605117-267) dokumentet *Tysvær Vindpark – Plan for avbøtende tiltak ifm. Skyggekast*. Her redegjør konsesjonær for skyggekast, beregninger, omfang for nærliggende bebyggelse og hvordan anlegget skal driftes for å overholde grenseverdien på 8 timer faktisk skyggekast per år, og 30 minutter pr. dag. Det opplyses at det ved beregning av skyggekast skiller mellom teoretisk maksimalt skyggekast (worst case) og sannsynlig skyggekast (real case). Faktisk skyggekast er avhengig av værforholdene i området. Omfanget av sannsynlig skyggekast kan benyttes som estimat på omfang av faktisk skyggekast.

Konsesjonær opplyser at det er inngått minnelige avtaler med 12 grunneiere i området. Videre er det 29 bygg der det ikke er inngått avtale, der skyggekast teoretisk sett kan forekomme i perioder over 30 minutter per dag. For disse byggene foreslår konsesjonær at det installeres et overvåkingssystem som stenger ned vindturbiner når forholdene ligger til rette for skyggekast over gjeldende grenseverdier.

Foreslått strategi innebærer nedstenging av turbiner i totalt 67.8 timer per år. Basert på omfang av nedstenging per år vil dette medføre et årlig produksjonstap på 0.8 %.

3.2 NVEs vurdering

NVE konstaterer at konsesjonærs beregninger og vurdering av skyggekast er i tråd med NVEs forvaltningspraksis for skyggekast fra vindturbiner. Både minnelige avtaler og foreslåtte overvåkingssystem som stenger ned vindturbiner når forholdene ligger til rette for skyggekast over

gjeldende grenseverdier vurderes som akseptable avbøtende tiltak. I konsesjonærs forslag oppgis også kostnadene tilknyttet nedstengningen, gjennom forventet tapt produksjon. Etter NVEs vurdering oppfylles både OEDs vilkår satt ved klagebehandling av MTA/detaljplan og NVEs vilkår satt i gjeldende konsesjon. NVE setter imidlertid et nytt vilkår, som følger:

Konsesjonær skal innen utløpet av andre driftsår dokumenter at grenseverdiene for skyggekast blir overholdt, jf. OEDs klageavgjørelse 16.04.2020. Videre skal det redegjøres for økonomiske virkninger av skyggereduserende drift for vindkraftverket.

4 Klageadgang

Vedtaket kan påklages, se informasjon om rett til å klage på siste side. Klagefristen er utvidet til fem uker på grunn av sommerferien.

Med hilsen

Ingunn Åsgard Bendiksen
Direktør

Øyvind Leirset
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg:

Vedlegg 1 - Klagerett

Vedlegg 2 - Tabell med oversikt over relevante dokumenter tilknyttet tiltaksplanen for støy

Vedlegg 3 - Tysvær vindkraftverk - Orientering om støy, av 16.04.2020

Vedlegg 4 - Tysvær vindkraftverk - Plan for avbøtende tiltak ifm skyggekast, av 18.06.2020

Vedlegg 5 - Mottatte uttalelser, Motvind Sørvest av 14.05.2020 og Nils Bjørklund av 14.05.2020, 25.05.2020 og 05.06.2020

Vedlegg 6 - Tysvær Vindpark AS kommentar til innkomne merknader, datert 02.06.2020

Kopi til:

Arne Askeland
FOLKEHELSEINSTITUTTET
Fylkesmannen i Rogaland
Helsedirektoratet
Knut Åge Storhaug
MOTVIND SØRVEST
Nils Bjørkelund
Olav Hersdal
Olje- og energidepartementet
Ove S
Roald Askeland

Rogaland fylkeskommune

Rune Ivar Rasmussen

Steinar Rasmussen

Tone Espevold

Tor Vidar Espevoll

Tysvær kommune

TYSVÆR VINDPARK AS v/Leon Eliassen Notkevich

Orientering om rett til å klage

Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs e-postadresse er: nve@nve.no . NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.
Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 5 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket.
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: Skrive hvilket vedtak du klager på. Skrive hvilket resultat du ønsker. Opplyse om du klager innenfor fristen. Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.